

Узагальнення пропозицій та зауважень стейкхолдерів Полтавського державного аграрного університету  
Освітньо-наукова програма Агрономія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти  
ступеня вищої освіти доктор філософії

Освітня програма знаходилася на громадському обговоренні у період з 31.01.2025 року по 02.03.2025 р.

активне посилання на проєкт ОНП <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/17343/onp201agronomiya2025proekt-nasayt.pdf>

| Категорія стейкхолдерів | Ім'я та прізвище | Місце роботи (навчання)                    | Зміст пропозиції та її обґрунтування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Примітка про врахування/неврахування |
|-------------------------|------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| Група розробників       | Сергій Поспелов  | Полтавський державний аграрний університет | <p>Компетентності СК7, СК8, СК9 та СК10, попри важливість кожної з них, частково дублюють одна одну за змістом, містять загальні формулювання та недостатньо конкретизовані в контексті сучасної професійної діяльності доктора філософії агрономічного профілю. Зокрема, у формулюваннях:</p> <p>СК7 і СК8 акцент зроблено на загальнонаукових вміннях (аналіз, критичне мислення, робота з інформацією), що є важливими, але не відображають професійної специфіки галузі.</p> <p>СК9 включає широке поняття “комплексні проблеми агрономії” без конкретизації, яких саме підходів чи напрямів це стосується.</p> <p>СК10 має загальнокультурний і етичний ухил, але не фіксує практичних навичок або інструментів агровиробництва.</p> <p>Таке розосередження компетентностей призводить до: розмитості результатів</p> | Враховано                            |

|                   |                 |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |
|-------------------|-----------------|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                   |                 |                                            | навчання; ускладнення формування чітких критеріїв оцінювання засвоєних компетентностей; відсутності фокусу на прикладних аспектах агрономії, які очікує ринок праці. Запропонував СК 7. В новій редакції «Здатність до ефективного управління урожайністю і якістю продукції агроценозів через еколого-біологічні підходи, які поєднують: створення нових сортів, розробку технології вирощування сільськогосподарських культур, включаючи енергетичні, лікарські рослини та їх органічне виробництво».                                                                                                                                                                                                               |           |
| Група розробників | Сергій Поспелов | Полтавський державний аграрний університет | <p>У процесі оновлення освітньої програми переглянути результати навчання РН9, РН10, РН11 та РН12 з метою: уникнення дублювання змісту; підвищення структурної узгодженості між результатами навчання та спеціальними компетентностями; адаптації до сучасних вимог науково-інформаційного середовища та викликів сталого розвитку; спрощення оцінювання досягнення результатів навчання.</p> <p>Аналіз попередніх формулювань показав, що РН9–РН12 мають взаємопов'язані елементи:</p> <p><b>РН9 та РН12</b> фактично дублюють один одного в частині вміння працювати з науковою інформацією та використовувати наукові методи для аналізу результатів.</p> <p><b>РН10 і РН11</b> мають спільну спрямованість на</p> | Враховано |

|  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  |  | <p>сталий розвиток агроєкосистем і стратегічне управління екологічними та інноваційними процесами в аграрному виробництві.</p> <p>На основі цього ухвалити пропозицію про інтеграцію чотирьох результатів у два більш узагальнені та сфокусовані у такій редакції:</p> <p><b>РН9.</b></p> <p>Вміти визначати актуальні напрями досліджень в агрономії з урахуванням цілей сталого розвитку, планувати та реалізовувати програму досліджень з використанням сучасного інформаційного та аналітичного інструментарію.</p> <p>Охоплює колишні РН9 + РН12:</p> <p>Збережено ключові аспекти роботи з науковими джерелами, базами даних, наукометричними платформами (Web of Science, Scopus).</p> <p>Додано цілі сталого розвитку як сучасний рамковий підхід.</p> <p>Інтегровано навички планування та реалізації дослідницьких проєктів — важливий крок до наукової самостійності здобувача.</p> <p><b>РН10.</b></p> <p>Вміти формувати методичні підходи до оцінки сталості агроєкосистем на регіональному рівні та відбору інноваційно-інвестиційних проєктів для їх збалансування на основі оптимізаційних критеріїв. Формувати оптимізаційні стратегії екологічно безпечного функціонування агроєкосистем з урахуванням збереження</p> |  |
|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                   |              |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |
|-------------------|--------------|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                   |              |                                            | біорізноманіття та пріоритетів регіональної політики.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |           |
| Група розробників | Максим Кулик | Полтавський державний аграрний університет | <p>З метою підвищення практико-орієнтованості, структурної цілісності та відповідності сучасним викликам у сільському господарстві, чотири окремі компетентності об'єднати в одну інтегровану:</p> <p>СК 7: Здатність до ефективного управління урожайністю і якістю продукції агроценозів через еколого-біологічні підходи, які поєднують: створення нових сортів, розробку технології вирощування сільськогосподарських культур, включаючи енергетичні, лікарські рослини та їх органічне виробництво.</p>                                                                                     | Враховано |
| Група розробників | Максим Кулик | Полтавський державний аграрний університет | <p>Підтримати пропозиція про інтеграцію чотирьох результатів у два більш узагальнені та сфокусовані:</p> <p><b>РН9.</b></p> <p>Вміти визначати актуальні напрями досліджень в агрономії з урахуванням цілей сталого розвитку, планувати та реалізовувати програму досліджень з використанням сучасного інформаційного та аналітичного інструментарію.</p> <p>Охоплює колишні РН9 + РН12:</p> <p>Збережено ключові аспекти роботи з науковими джерелами, базами даних, наукометричними платформами (Web of Science, Scopus).</p> <p>Додано цілі сталого розвитку як сучасний рамковий підхід.</p> | Враховано |

|                   |                   |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |           |
|-------------------|-------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                   |                   |                                            | <p>Інтегровано навички планування та реалізації дослідницьких проєктів — важливий крок до наукової самостійності здобувача.</p> <p><b>RH10.</b></p> <p>Вміти формувати методичні підходи до оцінки сталості агроecosистем на регіональному рівні та відбору інноваційно-інвестиційних проєктів для їх збалансування на основі оптимізаційних критеріїв. Формувати оптимізаційні стратегії екологічно безпечного функціонування агроecosистем з урахуванням збереження біорізноманіття та пріоритетів регіональної політики.</p> <p><i>Охоплює колишині RH10 + RH11:</i></p> <p>Збережено фокус на екосистемній сталій аграрній політиці.</p> <p>Удосконалено формулювання з акцентом на <i>біорізноманіття</i> та <i>інвестиційну складову</i>, що є вимогою сучасної аграрної практики.</p> <p>Об'єднано розрізнені формулювання в одну логічну структуру для кращої оцінки результату навчання. На основі цього ухвалити рішення про інтеграцію чотирьох результатів у два більш узагальнені та сфокусовані</p> |           |
| Група розробників | Людмила Білявська | Полтавський державний аграрний університет | <p>Запропонувала удосконалити СК 7, яка має відображає реальні завдання агронома, орієнтовані на результат і ефективність; охоплювати ключові напрями сучасного агровиробництва (органічне землеробство,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Враховано |

|                       |                   |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |
|-----------------------|-------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                       |                   |                                            | новітні культури, біотехнології тощо); інтегрувати навички критичного мислення, аналізу інформації, етичного підходу та науково-дослідної діяльності через прикладну призму аграрної науки; відповідати потребам сталого розвитку, інноваційності та екологізації аграрного сектору та запропонував врахувати СК 7 в поданій редакції.                                                                                                          |           |
| Група розробників     | Людмила Білявська | Полтавський державний аграрний університет | Об'єднання чотирьох результатів навчання у два дасть змогу: посилити міждисциплінарний характер результатів; уникнути дублювань і покращити логіку програми; зробити акцент на ключових сучасних напрямках аграрної науки: сталому розвитку, цифровізації досліджень, біорізноманітті та інноваційності. На основі цього ухвалити рішення про інтеграцію чотирьох результатів у два більш узагальнені та сфокусовані у запропонованій редакції. | Враховано |
| Зовнішній стейкхолдер | Юрій Бідаш        | ТОВ «Рост-Агро»                            | «Ми очікуємо від докторів філософії глибокого розуміння еколого-біологічних процесів в агроценозах та здатності інтегрувати інноваційні рішення – від сорту до технології. Нове формулювання компетентності точно відображає ці потреби», погоджуємося із новою редакцією СК.                                                                                                                                                                   | Враховано |
| Зовнішній стейкхолдер | Юрій Бідаш        | ТОВ «Рост-Агро»                            | <b>З метою поглиблення фахових компетентностей та формування практичних і науково-методичних навичок</b> здобувачів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Враховано |

|                   |                 |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |           |
|-------------------|-----------------|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                   |                 |                                            | <p>освіти пропонується запровадити систематичне проведення науково-практичних заходів (круглих столів, семінарів, дискусійних панелей) на базі науково-дослідних установ, профільних лабораторій, селекційних центрів та провідних аграрних підприємств.</p> <p>Особливу увагу доцільно приділяти актуальним проблемам сучасного агровиробництва, зокрема в контексті новітніх підходів до селекції, біотехнологій, управління генетичними ресурсами. У цьому зв'язку <b>дисципліна «Сучасні методи в селекції»</b> повинна стати методологічною основою таких заходів, забезпечуючи міждисциплінарну інтеграцію теоретичних знань та практичних досліджень.</p> <p>Залучення здобувачів до таких форматів дозволить: активізувати прикладну та дослідницьку складову підготовки; сформувати критичне бачення поточних викликів у галузі; сприяти науковій комунікації між закладом освіти, наукою та аграрним бізнесом.</p> |           |
| Група розробників | Сергій Поспелов | Полтавський державний аграрний університет | <p>До складу робочої групи з розроблення освітньої програми замість Юрія Харченка, к. с.-г н., директора Устимівської дослідної станції рослинництва НААНУ включити Віталія Товстошкура, к.с.-г. н., головного агронома ДГ ДП «Степне» ІС і АПВ НААН України</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Враховано |

|                                      |                                                                    |                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |
|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Група розробників                    | Сергій Поспелов, Людмила Білявська, Максим Кулик, Володимир Гангур | Полтавський державний аграрний університет                      | <p>Є потреба у формулюванні фокусу ОНП, що зумовлені необхідністю актуалізації змісту освітньо-наукової програми відповідно до сучасних викликів аграрної науки, цілей сталого розвитку та вимог Європейської рамки кваліфікацій (EQF, 8 рівень).</p> <p>Попередня редакція фокусувалася переважно на класичних агрономічних аспектах (оцінка ресурсів, формування середовища, постановка дослідів). Оновлене формулювання уточнює, поглиблює і розширює ці положення, зокрема: <b>включено поняття сталого розвитку агрофітоценозів</b> як ключовий компонент сучасної аграрної науки; <b>акцентовано на збереженні біорізноманіття</b>, що відповідає міжнародним зобов'язанням у сфері охорони довкілля та агроекології; <b>замінено термінологію</b> на більш точну і професійно орієнтовану (замість "проблем" – "завдання", замість "постановки дослідів" – "проведення досліджень").</p> <p>Оновлене формулювання дозволить краще інтегрувати підготовку PhD-здобувачів у міжнародний науковий простір та орієнтувати їхню дослідницьку діяльність на інноваційність і відповідальне використання природних ресурсів.</p> | Враховано |
| Аспірантська спільнота ОНП Агрономія | Віталій Лісовий (представник)                                      | Полтавський державний аграрний університет, здобувач освітнього | З огляду на науковий потенціал Полтавського державного аграрного університету, зокрема наявність профільної кафедри та спеціалізованого селекційного центру, який                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Враховано |

|  |  |                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|--|--|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>ступеня доктор<br/>філософії ОНП<br/>Агрономія</p> | <p>функціонує як база для проведення прикладних і фундаментальних досліджень, вважаю доцільним включити до переліку обов'язкових освітніх компонентів дисципліну <i>«Сучасні методи в селекції»</i>.</p> <p>Запровадження цієї дисципліни сприятиме: поглибленню фахових компетентностей здобувачів; ефективному використанню матеріально-технічної та наукової бази університету; підвищенню якості виконання індивідуальних наукових досліджень у сфері агрономії, генетики та біотехнології. Це також відповідатиме актуальним викликам у галузі агрономії та дозволить сформувати готовність застосовувати сучасні методи селекції при розробці інноваційних агротехнологій у наших дослідженнях.</p> |  |
|--|--|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|